

Nationalt screeningsprogram for Abdominalt Aortaaneurisme.

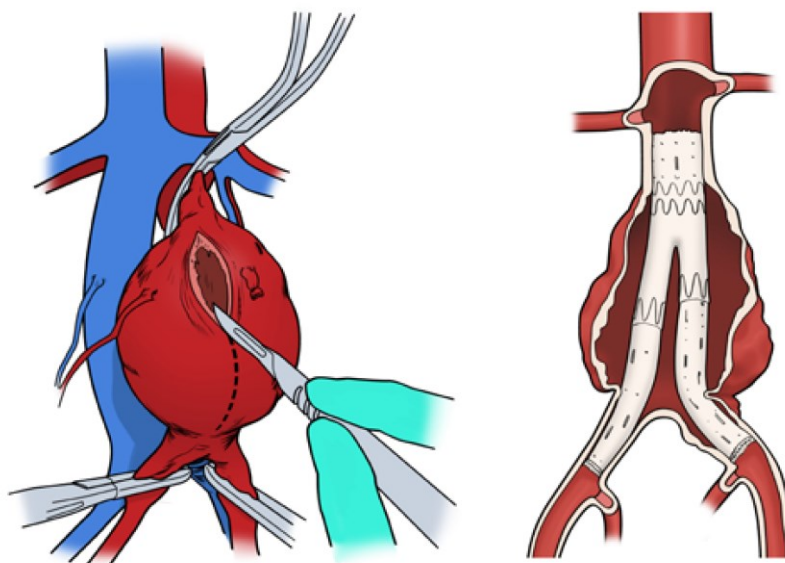
Kommentar fra Dansk karkirurgisk Selskab

Udposning på legemspulsåren (Abdominalt aortaaneurisme, AAA) er en sygdom, der rammer ca 4% af alle mænd på 65 år. Den er væsentligt sjældnere hos kvinder. Andre risikofaktorer er rygning, forhøjet blodtryk, hjertesygdom, KOL og genetiske faktorer.

Udposningerne giver sjældent symptomer, men vokser med tiden. Jo større de bliver, des større er risikoen for bristning. Risikoen pr. år for bristning er 6% ved en diameter på 5,5 – 6,0 cm, 10-15% ved 60-70 cm og over 30% ved 7,0 cm eller mere.

Hvis udposningen brister medfører det en stor, indre blødning og 75-80% af patienterne dør.

Behandlingen af AAA er enten en åben operation, hvor man anlægger en foring ved ballonbehandling gennem lysken eller en åben operation, hvor man åbner ind til bughulen og udskifter den svage del af blodåren med en kunstig blodåre. Risikoen for at dø i forbindelse med en sådan operation er ca 1-2%, hvis operationen udføres, inden bristningen er sket. De to behandlingsmetoder er illustreret herunder.

På grund af den store forskel i dødeligheden mellem på den ene side patienter, der behandles planlagt og, på den anden side, de patienter, der når at briste, inden udposningen opdages, har man bestræbt sig på at opdage udposningerne mens de stadig ikke giver symptomer. En del af den viden, der findes på området stammer fra store, danske lodtrækningsundersøgelser. De har været brugt som begrundelse for at indføre befolkningscreeningsundersøgelser i flere af vore nabolande og vi finder det også rimeligt, at denne viden kommer den danske befolkning til gode. Herunder ses en kurve fra et projekt gennemført i Viborg Amt,

hvor der blev trukket lod blandt over 12000 mænd i alderen 64-73. Halvdelen blev indkaldt til ultralydsundersøgelse af maven, mens den anden halvdel ikke blev inviteret. Over de efterfølgende år udviklede sig en betydelig forskel i, hvor mange af mændene i hver gruppe, der døde af bristning, som det ses af nedenstående graf.

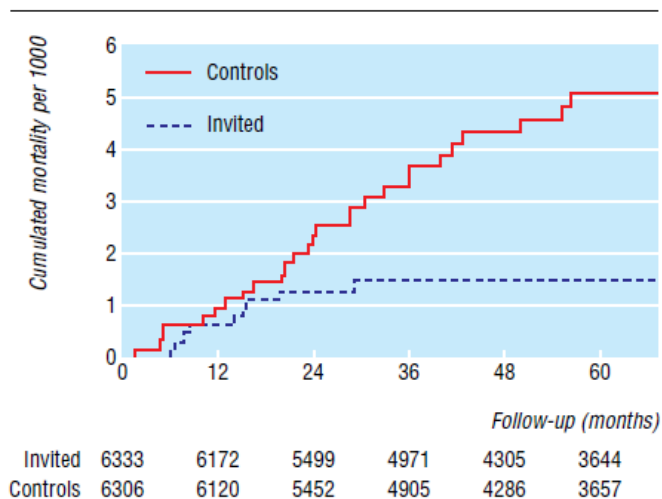

Fig 2 Kaplan-Meier estimates of mortality due to abdominal aortic aneurysm in Danish men aged 64-73 years. Difference between screened and control groups is $P=0.003$ (log rank test)

Dansk Karkirurgisk Selskab har på den baggrund i enighed anbefalet, at man indfører et screeningsprogram, hvor man indkalder samtlige 65-årige mænd til en ultralydsundersøgelse for at finde dem, der har en udposning, således, at de kan blive behandlet, inden udposningerne brister. Patienter, der har en mindre udposning vil blive indkaldt med års mellemrum til en fornyet scanning, for at se, om udposningen er vokset. Det er en simpel og prisbillig måde at spare ca 200 liv om året. Sundhedsstyrelsen og Sundhedsministeren bakker denne anbefaling op.

Jeg står gerne til rådighed med yderligere oplysninger

På vegne af Dansk Karkirurgisk Selskab

Med venlig hilsen

Kim Chr. Houliind

Professor, ledende overlæge, ph.d., M.M.Sc

Kim.christian.houliind@rsyd.dk

Tlf 24994525